

Reactie TriVu op consultatie
*Good Practice inrichting compliancefunctie bij
pensioenfondsen*

23 oktober 2023

Inleiding

De Nederlandsche Bank (“DNB”) heeft op 7 september 2023 de ‘Good Practice inrichting compliancefunctie bij pensioenfondsen’ (“Good Practice Compliance”) ter consultatie gedeeld met de pensioensector.

TriVu maakt graag gebruik van de mogelijkheid om op de Good Practice Compliance te reageren. TriVu is als externe compliance officer bij diverse pensioenfondsen onderdeel van de compliancefunctie en heeft vanuit haar eigen visie op compliance en de praktijkervaringen bij pensioenfondsen naar het document gekeken.

Ons algemeen beeld

De thema's die in de Good Practice Compliance zijn opgenomen zien wij terug in onze praktijk. Als voorbeelden noemen wij het toegenomen belang dat pensioenfondsen hechten aan compliance, de proportionele invulling van de compliance functie en de rol van de compliance officer daarin, en de samenhang en samenwerking tussen de compliancefunctie en de risicobeheerfunctie binnen pensioenfondsen.

Voor TriVu is van belang dat de compliancefunctie onderdeel uitmaakt of gaat uitmaken van de bedrijfsvoering door het pensioenfonds. De invulling en daarmee de rol van de compliance officer is daarvan een afgeleide. Het is naar onze mening van belang om dit onderscheid goed tot uitdrukking te brengen in de Good Practice Compliance. In de Good Practice Compliance zien wij bijvoorbeeld, dat bij de onderdelen De praktijk van de compliancefunctie en Awareness en opleiding nog meer de nadruk gelegd wordt op de (huidige) werkzaamheden van de compliance officer

Wat wij vanuit onze ervaring als onderdeel van ons takenpakket als Compliance Officer soms wel invulling aan geven, maar in de Good Practice Compliance wat minder tot uitdrukking komt is het onderwerp 'privacy'.

Wij hebben verder nog een aantal attentiepunten in het kader van de Good Practice Compliance om dit document naar onze mening nog beter aan te laten sluiten op de praktijk zoals wij die zien. Deze suggesties zijn hierna opgenomen.

Attentiepunten per hoofdstuk (voor zover van toepassing)

Inleiding (pagina 3)/ De Compliancefunctie

In aanvulling op het wettelijk kader dat is opgenomen is het naar onze mening van belang dat een pensioenfonds voor zichzelf vaststelt wat onder de invulling van de compliancefunctie wordt verstaan kijkend naar de context zoals deze bij het eigen fonds van toepassing is.

Het startpunt daarvoor is naar onze mening de beheerste en integere bedrijfsvoering zoals vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet (artikel 138 Wet verplichte beroepspensioenregeling):

- Het eerste element betreft de beheerste bedrijfsvoering, die vanuit compliance oogpunt met name ziet op de naleving van wet- en regelgeving.
- Het tweede element betreft de integere bedrijfsvoering die ziet op de integriteitsthema's die binnen een pensioenfonds van toepassing zijn.

Beide elementen kunnen intern of extern worden belegd. Zo kan de beheerste bedrijfsvoering bij een interne of externe verantwoordelijke worden belegd. De integere bedrijfsvoering kan intern binnen de compliancefunctie worden belegd, of bij een externe compliance officer.

In dit kader is het specifiek van belang om vast te stellen hoe de activiteiten binnen het 'three lines of defense model' worden belegd. Met name welke activiteiten, en door wie, binnen de eerste lijn worden opgepakt en welke activiteiten binnen de twee lijn. Verder zien wij in onze praktijk dat de naadloze aansluiting van de compliancefunctie met de risicobeheerfunctie belangrijk is. Bepaalde van de hiervoor bedoelde activiteiten kunnen ook door de risicobeheerfunctie worden uitgevoerd ingeval de invulling van de compliancefunctie beperkt is. Waar het naar onze mening om gaat is dat de afstemming van de compliancefunctie met de risicobeheerfunctie dusdanig is dat er per thema op het gebied van compliance en integriteit geen blinde vlekken ontstaan.

Attentiepunten per hoofdstuk (voor zover van toepassing)

De Compliancefunctie

Definitie Compliance (pagina 5)

In de definitie van Compliance die DNB hanteert in de Good Practice Compliance missen wij nog een verwijzing naar het beleid van de toezichthouders, zoals DNB, de Autoriteit Financiële Markten AFM (“AFM”) en de Autoriteit Persoonsgegevens (“AP”). De toezichthouders geven namelijk met hun beleidsuitingen een nadere invulling aan de wettelijke regels.

Good practice (pagina 6)

In de good practice is aangegeven, dat de personen die de compliance functie uitvoeren geen onderdeel van andere organen en functies van het pensioenfonds zijn. TriVu kan zich voorstellen dat er wel een bepaalde mix van meerdere personen kan zijn. Voor TriVu is van belang dat het onafhankelijk opereren als randvoorwaarde wordt gesteld.

Good practice (pagina 7)

TriVu is van mening, dat de frequentie van het overleg risicogebaseerd is, maar stelt in de praktijk ook vast, dat periodieke overleggen juist zorgen voor een goede invulling van de compliancefunctie en er voor zorgt dat er een betere bewustwording van compliance in zijn algemeenheid tot stand komt.

Attentiepunten per hoofdstuk (voor zover van toepassing)

Compliance charter (pagina 9)

In de Good Practice Compliance is aangegeven, dat het bestuur van een pensioenfonds twee keer per jaar het charter evalueert. TriVu stel voor om de evaluatie in de cyclus van de andere compliance documenten mee te nemen. Juist door een goede rapportagelij af te spreken zou er overigens een indirecte evaluatie kunnen plaatsvinden.

Compliance jaarplan/ programma (pagina 10)

TriVu onderschrijft het belang dat het compliance jaarplan aansluit op het jaarplan van de risicobeheerfunctie binnen een pensioenfonds, of dat sprake is van een geïntegreerd jaarplan voor de beide disciplines. Het is daarbij wel van belang dat expliciet in het jaarplan wordt vastgelegd zijn wat de taken zijn van de compliance functie, de risicobeheerfunctie en het bestuur (en indien van toepassing de bestuursondersteuning). Als de compliancefunctie input geeft voor de planning voor de risicobeheerfunctie dan is naar onze mening van belang om vast te leggen hoe de input vanuit de compliance functie tot uitdrukking wordt gebracht in planning van de risicobeheerfunctie .

Attentiepunten per hoofdstuk (voor zover van toepassing)

Bemensing (Capaciteit en deskundigheid)

Deskundigheid (pagina's 11 en 12)

Gezien de rol van de compliance functie met betrekking tot de signalering en de naleving van relevante wet- en regelgeving is het van belang om expliciet vast te leggen dat, naast kennis van integriteit, ook kennis van wet- en regelgeving aanwezig is bij de compliancefunctie.

De praktijk van de compliancefunctie

Dit hoofdstuk geeft een aantal goede voorbeelden van de praktische invulling van de compliancefunctie die wij vanuit onze eigen praktijk herkennen. Dit hoofdstuk sluit voor wat betreft de onderwerpen alleen niet helemaal aan op de definities van de compliancefunctie en van compliance zoals opgenomen op pagina 5 van de Good Practice Compliance. Wij bevelen aan om dit alsnog te doen door een aantal good practices toe te voegen dat passend is bij de gegeven definities.

Attentiepunten per hoofdstuk (voor zover van toepassing)

Op pagina 15 wordt ingegaan op de adviesrol van de compliancefunctie bij uitbesteding van werkzaamheden door het pensioenfonds. Dit zien wij vanuit onze eigen praktijk als een belangrijk onderwerp. Het is in dit kader van belang dat de rol van de compliancefunctie duidelijk blijkt uit het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds. Wij zien in dit kader een rol voor de compliancefunctie:

1. Voorafgaand aan een uitbestedingstraject

Denk in dit kader bijvoorbeeld dat een goede inrichting (conform het beleid van het pensioenfonds) van de compliance een selectie criterium is bij uitbestedingen. Ook kan de compliance functie een toets uitvoeren op eventuele belangenconflicten bij personen die betrokken zijn in het selectietraject.

2. Bij aanvang van het contract met de uitbestedingspartij

Thema's waar de compliancefunctie dan bijvoorbeeld naar kan kijken zijn:

- Zijn de benodigde compliance documenten en processen aanwezig en zijn deze in lijn met/ gelijkwaardig met compliance documenten/ processen van het pensioenfonds.
- Contractuele verankering van de naleving van compliance gerelateerde onderwerpen, zoals naleving van de gedragscode, naleving van sanctie wet- en regelgeving en beheerst beloningsbeleid.
- Duidelijk afspraken over incidentmanagement/ meldingen en onderuitbestedingen.

3. Periodieke toets

De compliancefunctie kan periodiek toetsen of er relevante wijzigingen zijn in de compliance documenten en processen van uitbestedingspartijen. Verder zien wij in onze praktijk dat de compliancefunctie toetst of de compliance documenten en processen ook worden nageleefd. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door rapportages inzake niet-financiële risico's, compliance statements en ISAE- verklaringen op te vragen en te beoordelen, of door meer gerichte uitvragen en interviews met de uitbestedingspartijen.